

Úkol zní: zhatit těžbu štěrku

O projektu se bude jednat na ministerstvu i v Senátu. Petici podepsalo 11 tisíc lidí

Ivana Solatřiková
editorka MF DNES

VESELÍ NAD MORAVOU Poslední překážku musí firma František Jan- plítek překonat k tomu, aby mohla začít chystat těžbu štěrkopísku na rozhraní jihomoravského a Zlínského kraje poblíž Veselí nad Moravou.

Čeká se jen na konečný verdikt baňského úřadu o stanovení dobývacího prostoru, který měl padnout právě v této době. Úřad ale řízení přerušil. Hodonínská společnost Vodovody a kanalizace (Vak) totiž napadla posudek o vlivu na životní prostředí EIA, na základě kterého chce firma povolení k těžbě získat.

Vak proti projektu, který podle něj ohroží zdroj pitné vody pro 130 tisíc obyvatel Hodonínska i Břeclavska, bojuje vytrvale už přes deset let. Firma Janplítek je ale zatím napřed. Získala souhlasná stanoviska všech úřadů, ať už jde o hygieny, územní plán, či vliv na životní prostředí.

„To, jakým způsobem je získání, je

ovšem velmi trnsní. Jak probíhaly jednotlivé procesy, je opravdu zvláštní a na hraně zákona. Firmě se jde na ruku až na úrovni ministerstva,“ stojí ve vyjádření k těžbě štěrkopísku, které MF DNES získala od společnosti Vak Hodonín.

„Na napadla obě stanoviska EIA, jež byla k projektu vydána. První vzniklo v březnu roku 2015, druhé - takzvané verifikační - pak mnsela firma pořídit o pár měsíců později, protože v mezidobí došlo k legislativním změnám. Oba posudky se liší jen kosmeticky. U prvního ministerstvo životního prostředí žádá rozpor se zákonem neshledalo. Podnět k překumnému druhého stanoviska teď bude řešit rozkladová komise.

Firma prý zkrasila skutečnost

Na výsledek čekají vodohospodáři i samotná těžácká firma velmi nespokojeně. Její zástupce Pavel Josefus věří, že první rozhodnutí ministerstva předznamenává úspěch společnosti i při druhém posuzování.

Připustil, že kdyby rozkladová komise Vak vyhověla, byla by to pro těžbu zásadní komplikace. „Bylo by

to tak závažným zášhem do projektu, že o tom ani nechceme přemýšlet. Věříme, že naše argumenty jsou relevantnější než stížnosti Vak. Nové podklady, které shromáždily, nijak nemění pohled na vliv záměru na životní prostředí. Stále platí, že záměr je za splnění určitých podmínek realizovatelný,“ poznamenal.

Podle něj Vak nepředložily žádné přelomové výzkumy, které boří dosavadní pohled na věc. Právě to však Vak hodnotí jinak. Ke své stížnosti přiložily třeba znalecký posudek firmy Progeo i nezávislý posudek společnosti Geotest, který nechal zpracovat jihomoravský krajský úřad. Z obou jasně vyplývá, že posudky těžáři jsou zpracovány španěle a proto jeztájně ohrožuje vodní zdroje.

„My sami se můžeme v argumentaci opírat o výsledky dvouletých terénních měření, na nichž jsme spolupracovali i se špičkovými hydrogeology a modelaři firmy Progeo. Po tvrdili naše dlouholetá tvrzení, že odkrytím hladiny podzemní vody v rámci těžby by došlo k ohrožení pramenišť. Také z nich jasně vyplývá, že podklady, které předložila fir-

ma Janplítek a na jejichž základě bylo vydáno souhlasné stanovisko EIA, jsou účelové a zavádějící.“ Vysvětluje společnost Vak. Firma údajně pro hydrogeologické modely použila vstupní naměřené za měřadných podmínek, které významným způsobem zkrasily realitu běžného stavu proudění podzemní vody. Celý posudek je tak značně nepřesný.

Pokud ministerská komise stížnost Vak shodí ze stolu, nebude už mít firma žádnou překážku, aby mohla připravit žádost o povolení samotné těžby. Pavel Josefus si ale nedělá iluze, že by k realně těžbě mohlo dojít brzy. „Předpokládám, že celá řada účastníků, kterým jsou třeba okolní obce, se odvolá. A kdyby měl celý proces začít od začátku, byla by to záležitost spíš let než měsíců,“ komentuje.

Petici bude řešit Senát

Odpor proti těžbě je dlouhodobý. A lidem z okolí se zatím daří ji různými způsoby odsonvat. „Ten proces se natahuje a natahuje, což je z hlediska zásobování vodou

dobře. Neschvalují takové kvantilství poklád, ale v tomto případě ano,“ říká senátorka za Hodonínsko Anna Hubáčková (KDU-ČSL).

Právě Senát se bude na svém příštím zasedání zabývat v pořadí již druhou petici proti těžbě štěrkopísku v této oblasti. Podepsalo jí jedenáct tisíc lidí. Na to, aby proces zvrátila, však horní komora parlamentu sílu nemá. „U tohoto konkrétního projektu pomoci nemůžeme. Senát nemůže zasahovat do správního řízení. To, že se o tom bude mluvit na jeho půdě, ale může pomoci při rozhodování o některých změnách zákonů. Ať už jde o novelu zákona o vodách, zákona o hornické činnosti, případně novelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí,“ říká Hubáčková. Spíše než těžbě na pomezí jihomoravského a Zlínského kraje by tak mohla petice zdejších lidí pomoci budoucím projektům jinde v republice. A není jí málo. „Podle mě nastala situace, kdy veřejný zájem na zachování našich vod je vyšší než veřejný zájem na tom, těžít štěrk,“ míní senátorka.

**Kulturní klub
Leitnerova už
nestraší okolí**

